Син яшәмә җирдә файдасыз бер
Түмгәк булып тигез урында.
Янып калсын гомерең маяк булып,
Үзеңнән соң килгән буынга.

М.Җәлил

Һәр кеше үз гомерендә туган халкы, Ватаны өчен кирәкле, файдалы эшләр эшләргә тиеш.

Ватан *– кешенең туган җире. Ватан – халыкның тарихи үсеше үзенчәлекләре,үзенең теле, мәдәнияте, көнкүреше, гореф-гадәтләре һәм традицияләре белән бергә яши торган тарихи җире, аның табигате.*

Патриот *–үзенең туган җирен, халкын, илен, Ватанын сөюче, шулар өчен һәртөрле корбаннарга да әзер булган, төрле батырлыклар эшләүче кеше.*

Патриотизм *– үз иленә, халкына, туган табигатькә, милли традицияләргә, милли мәдәниияткә, туган телгә мәхәббәт ул.*

т,б,а,ы,ы,р,к,

л

батырлык

куркусыз, ялкау, кыю, уңган, булган кеше, җитез, баһадир, алдакчы, түземле, туган иле өчен көрәшә, ярдәмчел, шәфкатьле, куркак, көчле, акыллы, тырыш

.......ны эшли ала бөтен кеше дә,
Аның өчен кирәк түгел алып көче дә.
Ә моның өчен: яратырга кирәк бары
Туган җиреңне, әтиеңне-әниеңне,
туган иленне.

Батырларның даны-
мәңгелек!...

1941 ел,22 июнь.

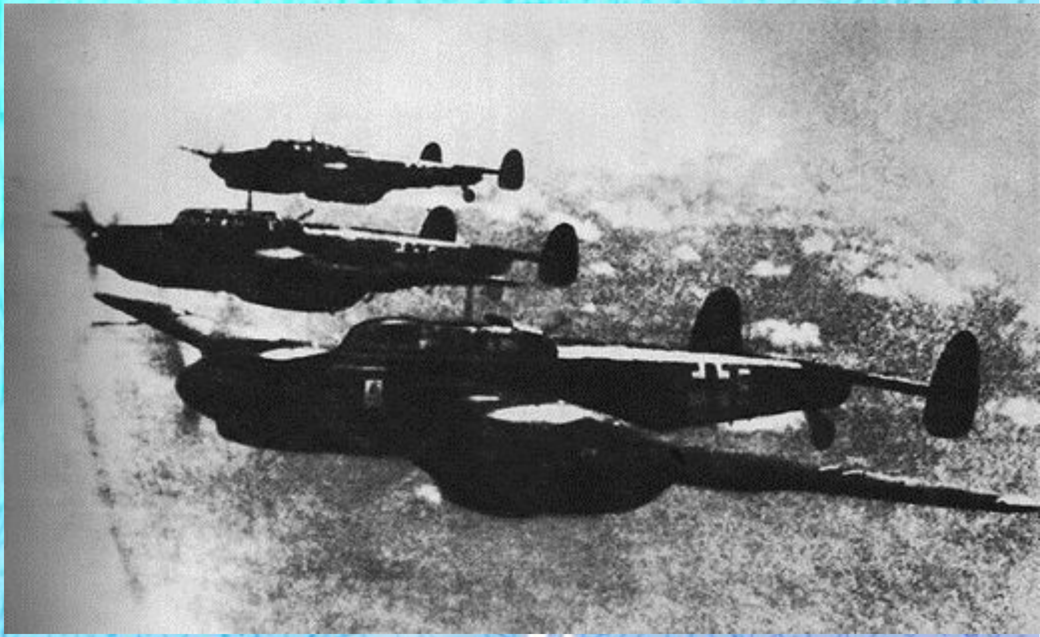

Радио шомлы хәбәр китерә. Фашистлар Германиясе Советлар иленә вәхшиләрчә һөҗүм ясый.
Ватан сугышы башлана.
Шул көнне үк завод-фабрикаларда, мәктәп-институтларда, колхозларда, гомумән бөтен җирдә митинглар үткәрелә. Эшчеләр, колхозчылар, студентлар, укучылар, врачлар, барлык кеше сугышка каршы булуларын белдерәләр.

297 хуҗалыгы булган Зирекле авылыннан 463 кеше кулларына корал алып Туган илен дошманнардан сакларга дип сугышка чыгып китә.

Зирекле авылы зур түгел,
Илем картасында бер төртке.
Шул авылдан Ватан сагына
Күпме егет, күпме ир китте...

1418 көн

Сынады җир улларын.

Дошманга баш имәгән

Азамат батырларын.

Халкыбыз Бөек Җиңүгә ышаныч белән яшәде һәм көрәште .

Җиңү көне!
Халык бәйрәм итә.
Яз төренгән янар комачка.
Җир чәчәкләр тезгән күкрәгенә,
Йөз балкытып карый кояш та.

1941 нче елда башланган
Бөек Ватан сугышы
1945 нче елның
9 нчы Маенда гына

тәмамлана.

Фашист окупантлары илебезнең 1710 шәһәрен, 70 меңнән артык авылын яндырдылар һәм җимерделәр. Совет халкы дошманны җиңү өчен барысын да эшләде. Фронттагылар соңгы сулышларына кадәр көрәштеләр.

Ә авылда. .. Авылда тормыш карт-коры, хатын-кыз, бала-чага кулына күчте. Авылдагы тормыш икенче фронтка әйләнде. Солдат хатыннары! Аларның тормышлары михнәтле, тамаклары ачлы-туклы, күңелләре тулы сагыну иде. Эшенә, ачлыгына түзәр идең, хатыннарны тол, бала-чагаларны ятим итеп авылга туктаусыз кара печатьле кәгазьләр агылды.

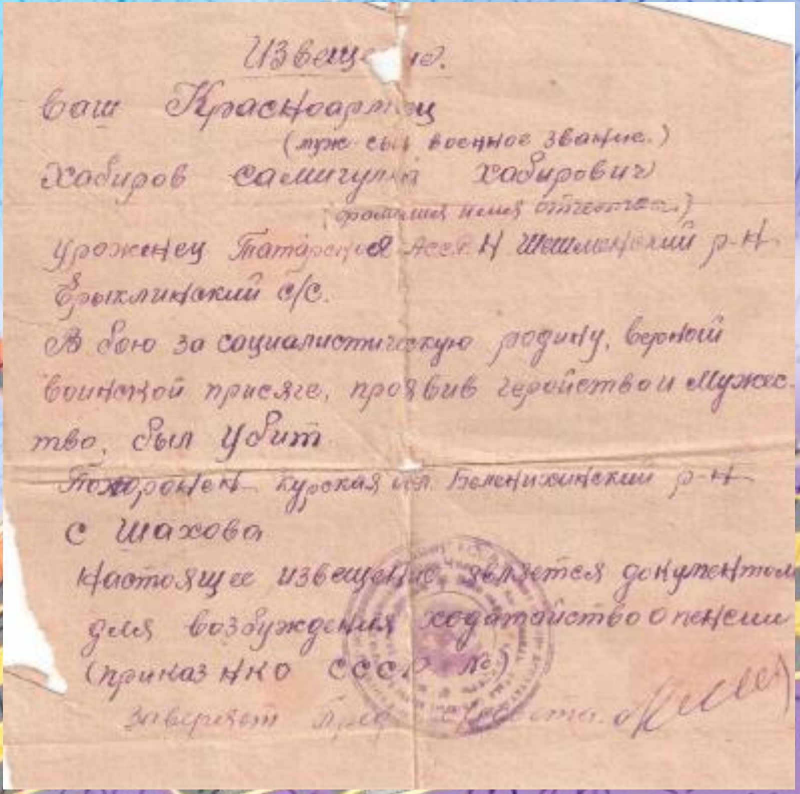
Извещение.
Ваш Красноармеец
(муж, сын, военное звание.)
Хабиров Самигулла Хабирович
(фамилия, имя, отчество.)
уроженец Татарской АССР Шеминский р-н
[illegible] с/с.
В бою за социалистическую родину, верный воинской присяге, проявив геройство и мужество, был убит
Похоронен Курская обл. [illegible] р-н
с Шахова
Настоящее извещение является документом для возбуждения ходатайства о пенсии
(приказ НКО СССР №)
Заверяет Пред[illegible]

Бөек Ватан сугышы чорында зурлар белән беррәттән балалар да тиңдәшсез батырлыклар күрсәттеләр. Партизан отрядларында көрәштеләр, госпитальдә яралы сугышчыларга булыштылар, китаплар, хатлар укыдылар.

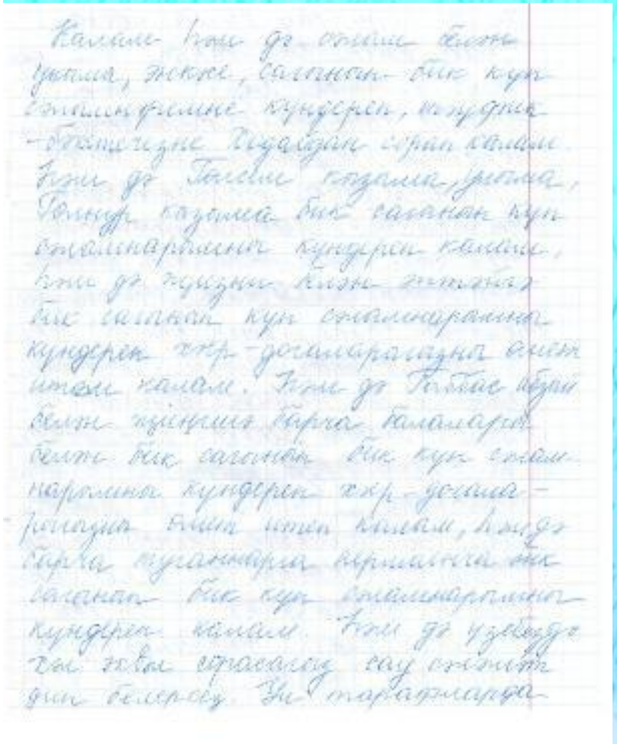

Хабиров Сәмигулла

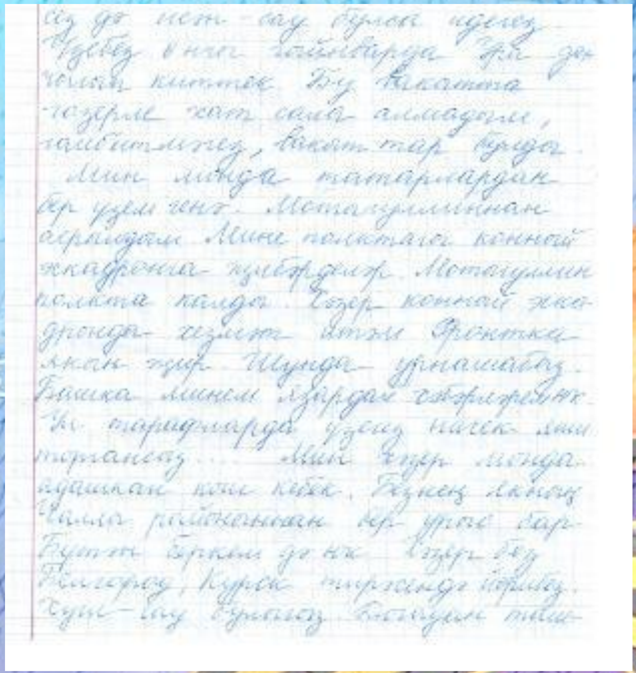

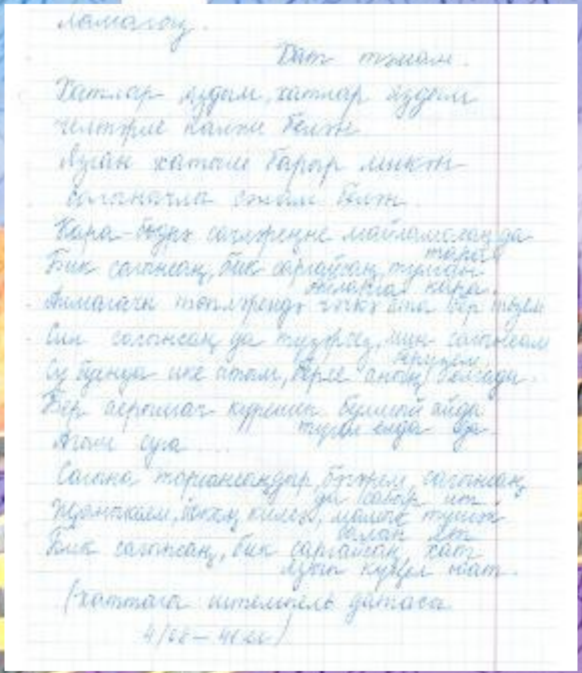

Галиуллин Шәйдулла хаты

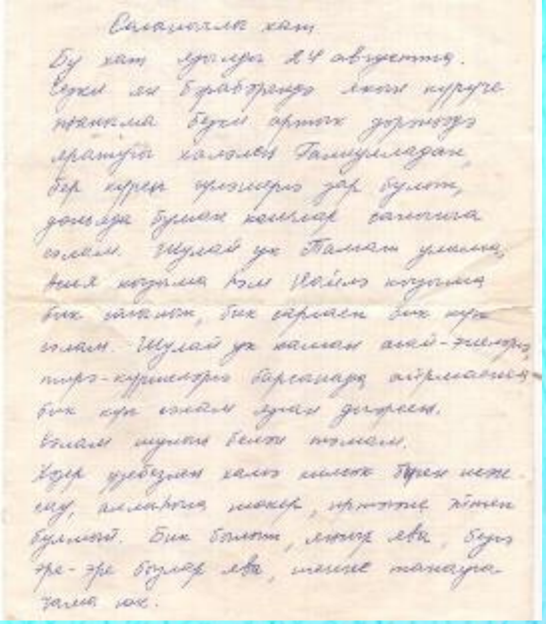

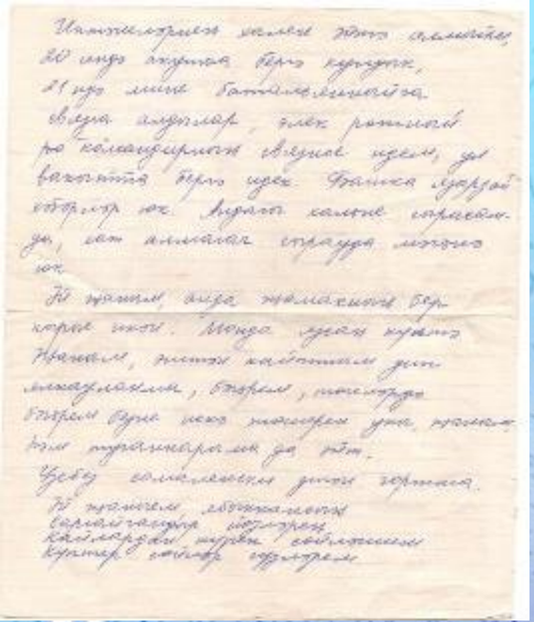

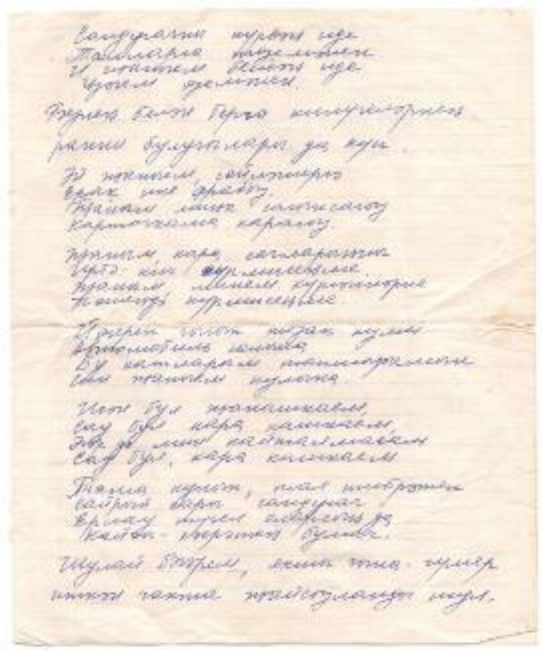

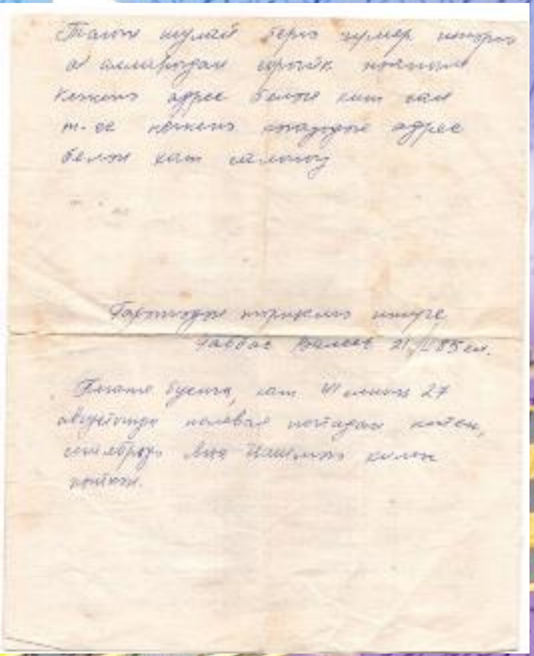

198 АВЫЛДАШЫБЫЗ МӘҢГЕГӘ ЯУ КЫРЛАРЫНДА ЯТЫП КАЛДЫ.

57 авылдашыбызның һәлак булулары документ белән расланмаган,исемнәре “Хәтер” китабына кертелмәгән.
105 авылдашыбыз хәбәрсез югалганнар исемлегендә
20 авылдашыбыз әсирлекнең бөтен газапларын үз җилкәләрендә күтәрәләр.

1941-1945 елларда безнең авылда тылда тырыш хезмәт күрсәткән өчен 626 кеше “Фидакарь хезмәт өчен” медале белән бүләкләнә.

Кызыл Байрак ордены *-2 кеше*

Дан ордены *-6 кеше*

Кызыл Йолдыз ордены *-11 кеше*

Ватан сугышы ордены *-7 кеше бүләкләнә*

1941 году из Новошешминского района на фронт ушли более 10 тысяч человек.
Вернулись с победой – 2956.
Погибли и пропали без вести – 7041 человек. Земля Новошешминская славится своими сынами и бережно хранит память о знаменитых земляках. Это доблестные воины Савельев Федор Петрович – Герой Советского Союза, уроженец с. Сл. Петропавловская, Валеев Габдулла Миннеханович – кавалер ордена Славы, уроженец с. Утяшкино, Чекин Борис Сергеевич – Герой Советского Союза, уроженец
Слобода Волчья.
Они воевали за родину!
Чекин Борис Сергеевич
Герой Советского Союза
Малышев Николай Григорьевич
Савельев Федор Петрович
Герой Советского Союза
Новошешминский муниципальный район
С праздником победы!

Лотфуллин Нурулла Гарифуллович родился в 1922 году. В семье Гарифуллы было 8 детей. В 1930 году Нурулла пошел в 1-й класс, после шестого класса начал работать в колхозе.

В 1938 году он уезжает в г. Казань, устраивается на работу. Через год завербовался в г. Балахну Нижегородской области.

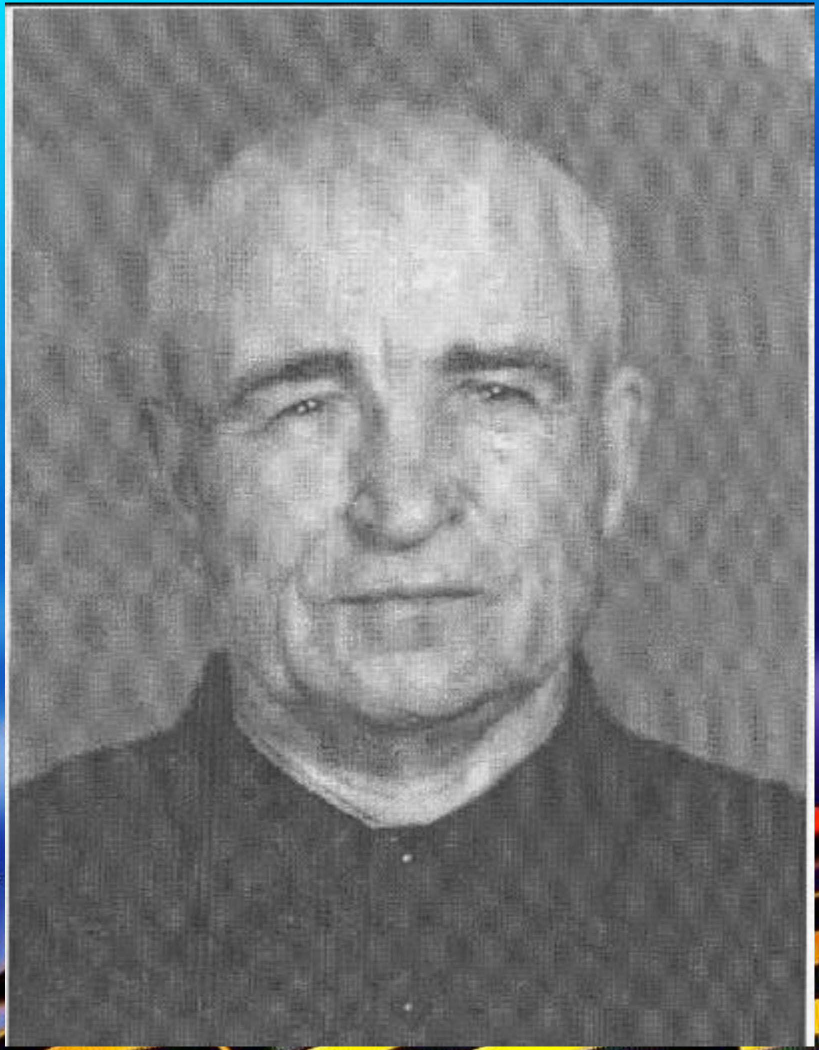

Габбасов Мансур Габбас улы

1932 елның 15 януарендa урта хәлле колхозчы гаиләсендә алтынчы бала булып дөньяга килә. Балачагы, яшүсмер еллары авыр сугыш елларына туры килә. Бөек Ватан сугышы башланган елны 10 яшендә , абыйлары бер –бер артлы сугышка китә, Мансур абый ике апасы һәм берсеннән берсе кечкенә ике энесе белән гаиләдә терәк булып кала. Гаилә башы – әтиләре Габбас абыйны хезмәт армиясенә алалар

Туган авылыбызда яшәүче сугышчы интернационалистлар Афганчылар

Лотфуллин Наиль Нуруллович

Годы службы: 1983 – 1985

Родился 29 августа 1965 года.
1972 – 1982 гг. – годы учёбы в Зиреклинской средней школе. Окончив школу, учился на электрика в г. Нижнекамске.
В 1983 году был призван в армию. Сначала прошёл курсы молодого бойца в Самарканде, а затем был отправлен в Кабул.
За годы службы показал себя только с хорошей стороны: отличник боевой и политической подготовки, надёжный друг и товарищ.
Награды:
Медаль «70 лет Вооружённых Сил СССР» (1988 г.)
Медаль «Воину – интернационалисту от благодарного Афганского народа» (1989 г.)
Грамота Президиума Верховного Совета СССР «Воину – интернационалисту» (1988 г.)

- Медаль «15- летие вывода советских войск из ДРА»

Садыков
Марат Хаметзакирович

Годы службы:
1983 - 1985

Родился 13 июня 1965 года село Зирекли истопольского района .
1972- 1982 годах учился в Зиреклинской средней школе. После школы поступил в Набережно Челнинское ПТУ-64, где получил специальность токаря. Одновременно Марат закончил черную автошколу ДОСААФ.
3 сентября 1983 года призвался в ряды Советской Армии, выполнял интернациональный долг ДРА. За время службы показал себя как отличный солдат, надёжный товарищ. Не раз оощрялся командованием за отличную службу.
аграды:

- Медаль «За боевые заслуги» (1985)
- Медаль «70 лет Вооружённых Сил СССР»(1988)
- Медаль «Участнику локальных актов» (2008)
- Медаль «Воину – интернационалисту от благодарного Афганского народа» (1989)
- Грамота Президиума Верхонного Совета СССР «Воину – интернационалисту» (1988)

5 октября 1985 года демобилизовался.
осле армии в 1986 году устроился на работу в НГДУ «Ямашнефть».
1989 году поступил в Елабужское ветеринарное училище.После его окончания поступил в азанский ветеринарный институт.
1990 году работал главным ветеринарным врачом колхоза «Кичуй».
1992 году женился. Вместе с женой, Венерой Исхаковной, воспитывают троих сыновей.
2000 по 2004 год работал директором совхоза «Урганчинский».
2004 году стал главой КФХ «Садыков».

Чечнядә хезмәт итеп

Гатауллин Ильшат Рифнурович

Годы службы: 1995 – 1996

Родился 2 августа 1976 года в с.Зирекли Новошешминского района.
В 1983-1993 годах учился в Зиреклинской средней школе. Окончив школу, в 1993 году поступил учиться в физкультурный техникум в г.Альметьевск. В 1995 г. работал в г.Альметьевск в АЗПН слесарем. 24 августа 1995 года был призван в армию и был направлен в Чеченскую республику в составе в/ч 3703. За добросовестное исполнение воинского долга был удостоен «Креста II степени». В октябре 1996 г. был демобилизован и вернулся в родное село. С 1999 г. работает слесарем в НГДУ «Ямашнефть»
В 2003 г. женился, вместе с женой воспитывает дочь.

Салимов Айрат Мидхатович

Годы службы:2002-2004 г.

Родился 26 январи 1984 года в с. Зирекли,
Новошешминского района
1991 – 2001 годах учился в Зиреклинском лицее.
Закончив школу, работал в колхозе «Кичуй» разнорабочим.
В 2001 году обучался в ДОСААФ на водительских курсах
В 2002 году призвался в армию.
В период с 19.11.03.по 22.04.04 проходил службу в составе 5тгр в/ч 54801 на территории республики Чечня.

В период с 25.10.02 по 30.11.02 служил на территории Карачаево – Черкесской республики старшим водителем – пулемётчиком ВУС- 837702Д 061 десантно – штурмовых подразделений. За время прохождения службы в должности командира отделения сержант салимов зарекомендовал себя с положительной стороны.
Представлен к наградам Правительства РФ и Министерства обороны.
В 2004 году демобилизовался. Начал работать в КФХ «Урганчинский» водителем.
В 2005 году в ОАО «Троицкнефть» - охранник.

Герой-патриот шагыйрь М… илгә 110 яшь.

Советлар Союзы Герое,
Ленин премиясе лауреаты,
герой -шагыйрь
Муса Җәлил
(1906-1944)

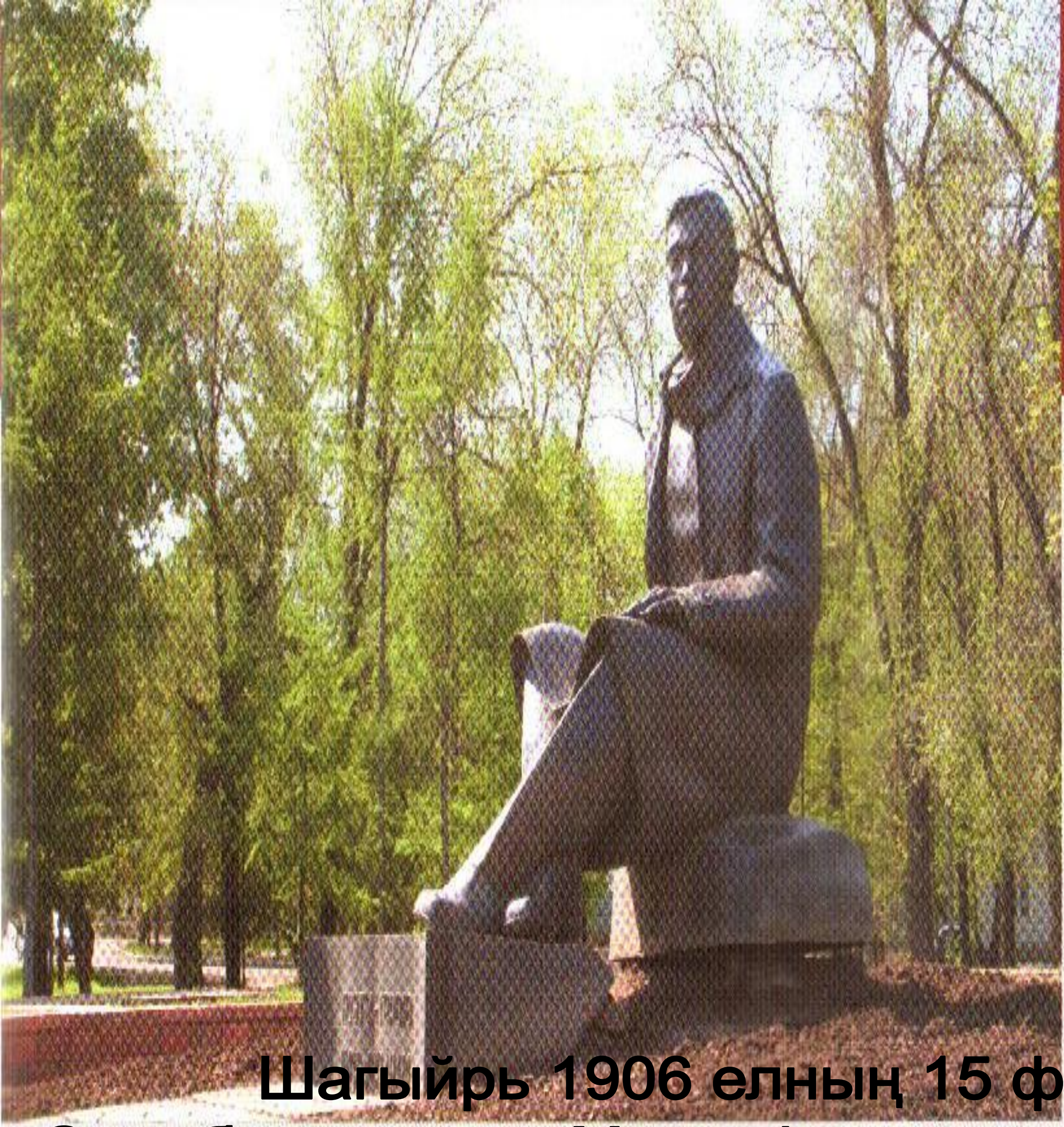

Шагыйрь 1906 елның 15 февралендә
Оренбург өлкәсе Мостафа авылында дөньяга килә.

Плетцензее төрмәсе. Бусага артында - җәзалау бүлмәсе.

М. Җәлил 791 көн
тоткынлыкта була.
- Анда ул 1942
елда эләгә.
1944 нче елның
25 августында
Җәлил һәм аның
иптәшләренең
гомерләре
гильотино балтасы
астында өзелә.

ТЫНЫЧ ЯШИК

Кемгә кирәк кан-яшь коюю.
Кем тели сугыш-афәт,
Юкка чыксын җир йөзеннән!
Бары тынычлык булганда
Җирдә яшәве рәхәт!

Тормыш дәвам итә, батырлыклар эшләү дә дәвам итә. Һәркем җирдә тынычлык, күгебез аяз, йөзебез якты, күңелебез тыныч булуын тели. **Кеше бу дөньяга җирне матурайту, игелекләр эшләр өчен яратылган. Дөньяда яхшылык эшләп яшәү үзе**

БАТЫРЛЫК!